

УДК 37.011.3-051:37.013.42

FORMATION OF SOFT SKILLS COMPETENCIES AMONG HIGHER EDUCATION TEACHERS THROUGH TRAINING TECHNOLOGIES (BASED ON THE EXAMPLE OF THE DEPARTMENT OF PRESCHOOL EDUCATION)

ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ (НА ПРИКЛАДІ КАФЕДРИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ)

Еліна Панасенко

доктор педагогічних наук, професор,
E-mail: ellinapanasenko@ukr.net
ORCID 0000-0002-6787-0129
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Ellina Panasenko

D.Sc. in Pedagogy, Professor,
E-mail: ellinapanasenko@ukr.net
ORCID 0000-0002-6787-0129
SHEI «Donbas State Pedagogical University», Ukraine

Олександр Білаковський

здобувач 3 освітньо-наукового рівня вищої освіти, спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
E-mail: olexandrki@ukr.net
ORCID 0009-0006-7191-539X
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Oleksandr Bilakovskiy

applicant of the 3rd educational and scientific level higher education specialty 011 Educational, pedagogical sciences
E-mail: olexandrki@ukr.net
ORCID 0009-0006-7191-539X
SHEI «Donbas State Pedagogical University», Ukraine

ABSTRACT

The article reveals the importance of developing soft skills competencies among higher education teachers through training technologies. The authors presented a comprehensive approach to the development of such skills, emphasizing their critical significance for the modern educational process. It was found that soft skills, such as emotional intelligence, critical thinking, communication, and teamwork, have become essential for improving teaching quality and professional adaptation of teachers to the rapidly changing educational environment.

The article outlines the structure of soft skills competencies, which includes several key components. First, communication skills, which ensure effective interaction between teachers, students, and colleagues. Second, emotional intelligence, which allows teachers to better understand their own and others' emotions, contribute to creating a supportive learning environment, and resolve conflicts. Third, adaptability, which helps teachers quickly respond to changes in curricula and use new technologies.

The authors presented a training program aimed at developing such skills as conflict management, teamwork, leadership, and stress resilience. The program consists of ten sessions, each of which develops a specific competency crucial for teaching activities. It was found that regular use of training technologies facilitates the practical acquisition of soft skills and helps teachers enhance their professional qualities.

The authors emphasized that the development of soft skills not only helps

teachers adapt better to modern challenges but also contributes to the creation of an innovative learning environment. It was found that training is an effective method of forming soft skills, as it allows them to be practiced in real-world-like scenarios.

In conclusion, the authors highlighted the need for further development of training programs for teachers, which will contribute to their professional self-realization and enhance their competitiveness at the international level.

Key words: *soft skills competencies, teachers, higher education institutions, department of preschool education, training technologies, communication skills, emotional intelligence, critical thinking, leadership, adaptability, professional competence.*

Актуальність теми. Актуальність дослідження формування soft skills компетентностей у викладачів закладів вищої освіти полягає в сучасних вимогах до освітнього процесу та підготовки фахівців. В умовах глобалізації та швидких змін у технологіях виникає потреба в постійному підвищенні рівня викладацьких навичок, зокрема soft skills. Викладачі вищих навчальних закладів відіграють ключову роль у підготовці майбутніх професіоналів, тому їх здатність ефективно комунікувати, працювати в команді та вирішувати конфлікти є критично важливою. Soft skills, такі як емоційний інтелект, критичне мислення та адаптивність, стають невід'ємною частиною професійної компетентності. Розвиток цих навичок у викладачів сприяє не лише покращенню навчального процесу, а й більш ефективній взаємодії зі студентами та колегами. Сучасні роботодавці все більше цінують фахівців із розвиненими soft skills, що робить питання їх формування важливим на всіх етапах освіти. Кафедра дошкільної освіти, як приклад освітньої структури, вимагає особливої уваги до розвитку soft skills, оскільки педагоги працюють з дітьми та формують основи їхньої майбутньої особистості. Викладачі, які мають розвинені soft skills, здатні краще зрозуміти емоційні та психологічні потреби студентів, що особливо важливо в умовах сучасного освітнього середовища. Ці компетентності допомагають викладачам бути більш гнучкими в процесі навчання, адаптуючись до нових методик і технологій. Крім того, розвиток soft skills дозволяє викладачам більш ефективно співпрацювати в межах кафедри та освітніх проєктів. Актуальність дослідження також зумовлена потребою підвищення конкурентоспроможності українських закладів вищої освіти на міжнародному рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та прикладні аспекти формування soft skills компетентностей досліджують сучасні науковці В. Євтушенко, О. Кірдан, К. Коваль, Н. Коляда, О. Кравченко, Г. Мозгова, А. Мозгова, С. Наход та ін., акцентуючи увагу на важливості цих навичок у професійній діяльності. Дослідники підкреслюють, що soft skills є критично важливими для адаптації до сучасних викликів, спричинених швидкими технологічними змінами та глобалізацією. Українські науковці, О. Абрамова, М. Афанасьєв, Г. Полякова, О. Пуляк, Н. Романова, А. Терещук, наголошують на необхідності інтеграції тренінгів з розвитку soft skills у навчальні програми вищих навчальних закладів, оскільки це підвищує конкурентоспроможність випускників на ринку праці.

Формулювання цілей (мета) статті, постановка завдання. Метою даної статті є розкриття теоретичних засад проблеми формування soft skills

---

компетентностей у викладачів закладів вищої освіти та розроблення тренінгової програми, спрямованої на розвиток таких навичок, як ефективна комунікація, управління конфліктами, робота в команді, критичне мислення та емоційний інтелект.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У наукових статтях різні автори розглядають актуальні питання формування soft skills компетентностей у студентів, акцентуючи увагу на їхній важливості для майбутньої професійної діяльності. Зокрема, Н. Коляда, О. Кравченко у роботі «Практичний досвід формування «soft-skills» в умовах закладу вищої освіти» висвітлюють реальний досвід закладів вищої освіти у впровадженні програм розвитку м'яких навичок, аналізуючи їхню ефективність та вплив на майбутню професійну підготовку студентів (Коляда, Кравченко, 2020).

Науковці активно досліджують тему формування «soft skills» у здобувачів вищої освіти, звертаючи увагу на важливість цих навичок для успішної адаптації студентів на ринку праці та у суспільстві. Так, у статті «Формування soft skills здобувачів вищої освіти в освітньому процесі закладу вищої освіти» розглядаються методи та підходи до розвитку м'яких навичок у студентів у процесі навчання. Автори акцентують увагу на необхідності інтеграції цих навичок у навчальні програми для покращення професійної підготовки майбутніх фахівців (Кірдан, 2021).

Дослідниця К. Коваль у своїй статті «Розвиток «soft skills» у студентів – один з важливих чинників працевлаштування» розкриває значення розвитку м'яких навичок як ключового фактора для успішного працевлаштування випускників. Автор підкреслює, що роботодавці все частіше звертають увагу не тільки на професійні знання, але й на комунікаційні та організаційні здібності студентів (Коваль, 2015).

Дослідники Г. Мозгова, В. Євтушенко, А. Мозгова у своїй статті «Формування soft skills фахівця в галузі маркетингу на основі компетентнісного підходу» зосереджуються на розвитку м'яких навичок у студентів, які навчаються маркетингу, підкреслюючи важливість компетентнісного підходу для підготовки фахівців у цій галузі (Мозгова, Євтушенко, Мозгова, 2020).

С. Наход у своїй роботі «Значущість «soft skills» для професійного становлення майбутніх фахівців соціономічних професій» досліджує значення м'яких навичок для студентів, які готуються до професійної діяльності у соціономічних сферах, таких як психологія, соціальна робота та педагогіка. Автор підкреслює, що розвиток цих навичок є ключовим фактором успішного професійного становлення (Наход, 2018).

Відтак, науковці підкреслюють важливість формування soft skills у здобувачів вищої освіти, оскільки ці навички відіграють ключову роль у професійному становленні та адаптації до ринку праці. Тож, розвиток м'яких навичок є необхідним компонентом сучасної освіти, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності студентів та їхньому професійному успіху в майбутньому.

Крім того, розвиток soft skills є важливим не тільки для студентів, але й для викладачів закладів вищої освіти. Викладачі, які володіють м'якими навичками, здатні ефективніше комунікувати зі студентами, створювати

сприятливе навчальне середовище та краще адаптуватися до змін у освітньому процесі. Важливими складовими є навички лідерства, емпатії, критичного мислення та управління часом. Викладач, який володіє цими компетентностями, може не тільки якісніше передавати знання, а й допомагати студентам розвивати власні *soft skills*. Зрештою, це сприяє підвищенню загальної якості освітнього процесу, кращій підготовці майбутніх фахівців і створенню інноваційного середовища у закладах вищої освіти.

Компетентності викладачів вищої школи, зокрема кафедри дошкільної освіти, мають інтегративний характер, охоплюючи як спеціальні знання, так і міжособистісні навички, необхідні для ефективного навчального процесу. Під час підготовки майбутніх фахівців, особливо в сфері педагогіки дошкільної освіти, надзвичайно важливою стає взаємодія між *soft skills* і *hard skills* компетентностями, оскільки від цього залежить якість підготовки студентів і майбутніх вихователів, здатних працювати з дітьми.

Hard skills викладачів включають глибокі знання з предметів, які вони викладають, такі як дитяча психологія, дошкільна педагогіка, методики та технології дошкільної освіти, педагогічні технології тощо. Це специфічні знання, які викладачі отримують під час навчання у вищих навчальних закладах або шляхом професійного досвіду, а також під час наукової діяльності. Крім того, викладачі повинні мати знання сучасних інформаційних технологій, оскільки цифровізація освіти стає невід'ємною частиною навчального процесу.

Однак, наявність *hard skills* не гарантує успішного викладання та якісної підготовки студентів. Саме тут на перший план виходять *soft skills* – навички, що дозволяють викладачам не лише передавати знання, але й робити це максимально ефективно, стимулюючи розвиток критичного мислення, творчості та самостійності студентів. В умовах викладання на кафедрі дошкільної освіти *soft skills* набувають особливої важливості, оскільки майбутні педагоги дошкільної сфери повинні вміти ефективно працювати з дітьми, батьками та колегами.

Отже, сформулюємо авторські визначення ключових понять дослідження.

Soft skills компетентність – це комплекс міжособистісних, соціальних та поведінкових навичок, які забезпечують ефективну комунікацію, роботу в команді, вирішення конфліктів, адаптивність до змін та розвиток емоційного інтелекту. Ці навички є універсальними та необхідними для продуктивної взаємодії в будь-якому професійному середовищі. Вони доповнюють технічні знання (*hard skills*) і сприяють досягненню особистих і колективних цілей.

Soft skills компетентність викладача кафедри дошкільної освіти – це специфічний набір *soft skills*, який охоплює навички ефективного спілкування зі студентами, вміння викладати складні концепції доступно, емоційний інтелект у роботі з майбутніми педагогами, здатність до адаптації в умовах освітніх змін, а також лідерство і здатність мотивувати студентів до навчання. Викладачі кафедри дошкільної освіти повинні демонструвати високий рівень емпатії, комунікаційних здібностей, а також критичне мислення та креативність для підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів.

Ці поняття у комплексі окреслюють сутність професійних компетентностей, що допомагають викладачам кафедри дошкільної освіти не лише передавати знання, але й створювати сприятливе середовище для розвитку

майбутніх педагогів.

Вивчення та аналіз наукових праць сучасних дослідників дозволило визначити структуру soft skills компетентностей викладачів закладів вищої освіти, що включає такі компоненти: комунікативні навички, емоційний інтелект, лідерство та управління командою, адаптивність та стресостійкість, критичне та креативне мислення.

Комунікативні навички є основним елементом soft skills викладача. Вони передбачають здатність до ефективної взаємодії зі студентами, колегами, адміністрацією та іншими учасниками освітнього процесу. Викладач повинен вміти чітко і доступно пояснювати навчальний матеріал, враховуючи різні рівні підготовленості студентів, використовувати вербальні та невербальні методи комунікації. Крім того, важливою складовою є активне слухання – викладач має бути уважним до запитань та пропозицій студентів, створюючи умови для відкритого діалогу. Ефективна комунікація сприяє розвитку довіри та співпраці між викладачем та студентами, що позитивно впливає на успішність навчання. До того ж, викладачі повинні бути здатні адаптувати свою мову та стиль викладання до різних аудиторій, забезпечуючи таким чином різнобічне та глибоке засвоєння знань. Комунікативні навички також охоплюють вміння працювати в команді, взаємодіяти з колегами, брати участь у наукових дискусіях та обговореннях, що сприяє розвитку професійного середовища.

Емоційний інтелект є важливим компонентом soft skills викладача, оскільки він впливає на здатність керувати власними емоціями та розуміти емоції інших людей. Викладач з розвиненим емоційним інтелектом вміє створювати позитивну атмосферу на заняттях, регулювати конфліктні ситуації та надавати емоційну підтримку студентам. Він також здатен розпізнати стресові стани студентів і відповідно адаптувати свої методи викладання. Емоційний інтелект включає вміння розуміти й аналізувати власні емоції, що допомагає викладачу залишатися спокійним і впевненим у складних ситуаціях. Це також важливо для розвитку емпатії, здатності поставити себе на місце інших і краще зрозуміти їхні потреби та почуття. Високий рівень емоційного інтелекту дозволяє викладачу будувати конструктивні та довірчі відносини зі студентами, що сприяє зниженню напруги в навчальному процесі. Викладачі, які володіють цією навичкою, здатні ефективно мотивувати студентів до навчання та підтримувати їх у складних ситуаціях.

Лідерство є ще одним важливим компонентом soft skills викладача, оскільки воно включає здатність впливати на інших, вести за собою та створювати мотивовану команду студентів. Викладач-лідер вміє організовувати навчальний процес так, щоб студенти відчували себе частиною колективу, де кожен має можливість висловитися та внести свій вклад у спільну справу. Лідерські якості викладача проявляються в умінні управляти класом, підтримувати дисципліну, але водночас залишатися відкритим для зворотного зв'язку та критики. Управління командою також включає вміння викладача делегувати завдання, планувати колективну роботу, організовувати проекти та контролювати процес їх виконання. Важливо, щоб викладач розвивав у студентів навички командної роботи, лідерства та відповідальності, адже ці якості є критично важливими у майбутній професійній діяльності. Лідерство також передбачає здатність викладача надихати студентів на досягнення нових

вершин, мотивувати їх до саморозвитку та прагнення до успіху.

Адаптивність є однією з ключових навичок сучасного викладача, оскільки навчальне середовище постійно змінюється. Викладачі повинні бути готовими швидко реагувати на зміни у навчальних програмах, технологіях викладання та потребах студентів. Це також включає вміння адаптувати методи викладання під різні стилі навчання студентів, а також підвищувати власну кваліфікацію відповідно до нових вимог професії. Стресостійкість є невід'ємною частиною адаптивності. Викладачі часто стикаються з великим обсягом роботи, високим рівнем відповідальності та емоційним тиском. Вміння контролювати свої емоції, підтримувати внутрішню рівновагу та залишатися ефективним в умовах стресу є критично важливими для збереження якості викладання та психічного здоров'я самого викладача. Адаптивність також проявляється у здатності викладача впроваджувати новітні освітні технології, використовуючи їх для підвищення ефективності навчального процесу.

Критичне та креативне мислення є важливими компонентами soft skills викладача, які дозволяють ефективно вирішувати складні проблеми та приймати обґрунтовані рішення. Викладачі з розвиненим критичним мисленням вміють аналізувати різні аспекти навчального процесу, виявляти слабкі місця та пропонувати шляхи їх поліпшення. Це також включає здатність викладача критично оцінювати нові наукові дані, педагогічні методики та інновації, застосовуючи їх у своїй практиці. Креативне мислення дозволяє викладачам знаходити нові підходи до викладання, залучати студентів до активного навчання та робити навчальний процес цікавим та інтерактивним. Важливим аспектом є також стимулювання розвитку критичного та креативного мислення у студентів. Викладачі, які вміють ставити проблемні запитання, організовувати мозкові штурми та підтримувати креативний підхід до навчання, допомагають студентам розвивати ці навички, які є надзвичайно важливими у професійному житті.

Враховуючи важливість розвитку soft skills для викладачів закладів вищої освіти, стає очевидним, що ефективним способом формування цих компетентностей є участь у тренінгах. Тренінгова форма роботи дозволяє не лише ознайомитися з теоретичними аспектами м'яких навичок, але й відпрацювати їх на практиці через активну взаємодію з іншими учасниками. Тренінги створюють можливості для розвитку таких компетентностей, як комунікація, емоційний інтелект, лідерство та стресостійкість, в умовах, наближених до реальних ситуацій. Завдяки практичній спрямованості тренінгів, викладачі мають змогу вдосконалювати свої навички управління аудиторією, ефективної комунікації та вирішення конфліктних ситуацій, що робить цей підхід надзвичайно корисним у професійному розвитку.

Сучасні вчені у своїх роботах підкреслюють важливість використання тренінгових технологій для формування soft skills як у студентів, так і у викладачів. Зокрема, О. Абрамова, О. Пуляк, А. Терещук у своїй праці «Формування м'яких навичок у здобувачів освіти через застосування тренінгових технологій» звертають увагу на те, що тренінгове навчання є ефективним інструментом для розвитку таких навичок, як комунікація, робота в команді та емоційний інтелект. Вони зазначають, що активна взаємодія та практична спрямованість тренінгів дозволяють учасникам відпрацьовувати реальні сценарії, що сприяє більш глибокому засвоєнню навичок (Абрамова,

Пуляк, Терещук, 2021).

М. Афанасьєв, Г. Полякова, Н. Романова у навчально-методичному посібнику «Тренінгове навчання в закладі вищої освіти» також наголошують на значущості тренінгів у підвищенні ефективності викладацької діяльності. Вчені акцентують на тому, що тренінги не лише дозволяють викладачам розвивати професійні компетентності, але й вдосконалювати м'які навички, необхідні для управління аудиторією, вирішення конфліктів та налагодження зворотного зв'язку зі студентами (Афанасьєв, Полякова, Романова, 2018).

На основі праць сучасних вчених та їхніх досліджень щодо ефективності тренінгового навчання, нами було розроблено тренінгову програму для викладачів кафедри дошкільної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» за темою «Формування soft skills компетентностей у викладачів закладів вищої освіти: ефективна комунікація, командна робота та емоційний інтелект». Програма складалася з десяти занять, кожне з яких було спрямоване на розвиток конкретних м'яких навичок, необхідних для підвищення ефективності викладання та взаємодії зі студентами. Далі опишемо зміст і мету кожного заняття, акцентуючи увагу на ключових навичках, які були розвинуті під час тренінгів.

1. Тема: «Основи ефективної комунікації викладачів зі здобувачами вищої освіти».

Мета: ознайомити викладачів із основними принципами ефективної комунікації в навчальному середовищі, розвивати навички активного слухання, навчити технікам чіткої та лаконічної передачі інформації, а також відпрацювати комунікативні стратегії для роботи зі студентами та колегами.

2. Тема: «Встановлення зворотного зв'язку викладачів зі здобувачами вищої освіти».

Мета: Розвинути навички конструктивного зворотного зв'язку між викладачем і студентами для покращення навчальних результатів, навчити ефективно надавати зворотний зв'язок, що мотивує, відпрацювати техніки підтримки позитивного тону при зворотному зв'язку, а також розвивати вміння аналізувати реакції студентів на критику.

3. Тема: «Розвиток емоційного інтелекту викладача кафедри дошкільної освіти».

Мета: ознайомити викладачів із поняттям емоційного інтелекту та його роллю в успішній викладацькій діяльності, навчити розпізнавати та керувати власними емоціями, відпрацювати техніки емоційного саморегулювання у стресових ситуаціях і розвивати емпатію у взаємодії зі студентами.

4. Тема: «Управління конфліктами та розвиток асертивної поведінки викладача кафедри дошкільної освіти».

Мета: навчити викладачів ефективним методам вирішення конфліктів у навчальному процесі, відпрацювати стратегії управління конфліктами з учасниками освітнього процесу, навчити зберігати нейтральність та конструктивний підхід під час конфліктів, а також ознайомити з техніками медіації для вирішення складних ситуацій.

5. Тема: «Розвиток лідерських якостей у викладача кафедри дошкільної освіти».

Мета: розвивати лідерські навички викладачів для успішної організації

навчального процесу, ознайомити з основними стилями лідерства та їхнім застосуванням у викладацькій діяльності, відпрацювати навички мотивування студентів і навчити технікам делегування та управління груповою діяльністю.

6. Тема: «Командна робота викладача кафедри дошкільної освіти».

Мета: розвивати навички ефективної командної роботи серед викладачів для підвищення якості освітнього процесу, відпрацювати принципи командної роботи, навчити ефективного розподілу завдань та обов'язків у команді, а також розвивати навички колаборації з колегами у спільних проєктах.

7. Тема: «Тайм-менеджмент викладача кафедри дошкільної освіти».

Мета: навчити викладачів ефективного управління часом для підвищення продуктивності викладацької діяльності, ознайомити з техніками планування часу, навчити розставляти пріоритети в завданнях і відпрацювати стратегії зниження перевантаження та стресу.

8. Тема: «Креативність у викладацькій діяльності».

Мета: розвинути креативне мислення для впровадження інноваційних підходів у викладанні, навчити методам стимулювання креативності у студентів, відпрацювати техніки мозкового штурму та ознайомити з інноваційними методами подання матеріалу.

9. Тема: «Психологічна стійкість і стресостійкість викладача кафедри дошкільної освіти».

Мета: розвивати навички психологічної стійкості та вміння протистояти стресовим ситуаціям, ознайомити викладачів із техніками стрес-менеджменту, навчити ефективного самовідновлення після напружених ситуацій і відпрацювати методи релаксації для зниження емоційного виснаження.

10. Тема: «Розвиток критичного мислення викладача кафедри дошкільної освіти».

Мета: навчити викладачів технікам розвитку критичного мислення для аналізу та вирішення професійних задач, ознайомити з методами критичного мислення та їхньою роллю в освіті, відпрацювати техніки аналізу та прийняття рішень на основі фактів, а також розвивати вміння давати раціональну оцінку педагогічним ситуаціям.

Отже, цей цикл тренінгів спрямований на всебічний розвиток soft skills компетентностей викладачів, що допоможе покращити їхні професійні навички та підвищити якість освітнього процесу.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Відтак, формування soft skills компетентностей у викладачів закладів вищої освіти є необхідною умовою для підвищення якості освітнього процесу та покращення взаємодії зі студентами. Застосування тренінгових технологій, як було продемонстровано на прикладі кафедри дошкільної освіти, є ефективним засобом розвитку таких важливих навичок, як комунікація, емоційний інтелект, лідерство та командна робота. Відпрацювання цих навичок у форматі тренінгів дозволяє викладачам застосовувати їх у практичних ситуаціях, що позитивно впливає на їх професійну діяльність. Учасники тренінгів отримують можливість не лише розвивати свої компетенції, але й краще усвідомлювати свої сильні сторони та зони для вдосконалення.

Перспективи подальших розвідок у цьому напрямку включають дослідження впливу soft skills на довготривалі професійні результати викладачів,

---

а також розробку спеціалізованих тренінгових програм для різних категорій викладачів. Важливим завданням є інтеграція тренінгових технологій у постійні програми підвищення кваліфікації викладачів для забезпечення їхнього професійного розвитку. Окрім того, доцільно дослідити вплив розвинених soft skills на ментальне здоров'я викладачів та запобігання професійному вигоранню. Це підкреслює необхідність подальшої розробки інструментів оцінки результативності таких програм.

ДЖЕРЕЛА І ЛІТЕРАТУРА

Абрамова, О. В., Пуляк, О. В., & Терещук, А. І. (2021). Формування м'яких навичок у здобувачів освіти через застосування тренінгових технологій. Вісник післядипломної освіти: зб. наук. праць. «Серія «Педагогічні науки», 18(47). 10–28. URL: <https://cutt.ly/c20Wluh>

Афанасьєв, М. В., Полякова, Г. А., & Романова, Н. Ф. та ін. (2018). Тренінгове навчання в закладі вищої освіти: навч.-метод. посібник. М. В. Афанасьєва (ред.). Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 323 с.

Кірдан, О., Кірдан, О. (2021). Формування soft skills здобувачів вищої освіти в освітньому процесі закладу вищої освіти. Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи. Вип. 2(6). С. 152-160. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/probl_sych_school/2021/2/21.pdf

Коваль, К. О. (2015). Розвиток «soft skills» у студентів – один з важливих чинників працевлаштування. Вісник Вінницького політехнічного інституту. № 2. С. 162–167.

Коляда, Н., Кравченко, О. (2020). Практичний досвід формування «soft-skills» в умовах закладу вищої освіти. Актуальні питання гуманітарних наук. № 3(27). С. 137–145.

Мозгова, Г., Євтушенко, В., Мозгова, А. (2020). Формування soft skills фахівця в галузі маркетингу на основі компетентнісного підходу. Економіка та суспільство. Вип. 22. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/98/93>

Наход, С. А. (2018). Значущість «soft skills» для професійного становлення майбутніх фахівців соціономічних професій. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи. № 63. С. 131–135.

REFERENCES

Abramova O. V., Puliak O. V., & Tereshchuk A. I. Formation of soft skills in students through the use of training technologies. Bulletin of Postgraduate Education: Collection of Scientific Papers. «Series Pedagogical Sciences». 2021. 18(47), С.10–28. [in Ukrainian].

Afanasiev M. V., Polyakova H. A., & Romanova N. F. Training in higher education institutions: Educational-methodical manual. M. V. Afanasieva (Ed.). Kharkiv: Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics. 2018. 323 с. [in Ukrainian].

Kirdan O., Kirdan O. Formation of soft skills in higher education students in the educational process of higher education institutions. Psychological and Pedagogical Problems of Modern School, 2021. 2(6). С. 152–160. [in Ukrainian].

Koval K. O. Development of «soft skills» in students as one of the important factors of employment. Bulletin of Vinnytsia Polytechnic Institute. 2015. (2). С. 162–167. [in Ukrainian].

Koliada N., Kravchenko O. Practical experience of developing «soft-skills» in higher education institutions. Topical Issues of the Humanities. 2020. 3(27). С. 137–145. [in Ukrainian].

Mozhova H., Yevtushenko V., Mozhova A. Formation of soft skills in a marketing specialist based on a competence approach. Economy and Society. 2020. 22. [in Ukrainian].

Nakhood S. A. The importance of «soft skills» for the professional development of future professionals in social occupations. Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series 5: Pedagogical Sciences: Realities and Perspectives. 2018. 63. С.131–135. [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

У статті розкрито важливість формування soft skills компетентностей у викладачів закладів вищої освіти засобами тренінгових технологій. Автори представили комплексний підхід до розвитку таких навичок, акцентуючи увагу на їх критичному значенні для сучасного освітнього процесу. З'ясовано, що м'які навички, такі як емоційний інтелект, критичне мислення, комунікація та робота в команді, стають необхідними для підвищення якості викладання та професійної адаптації викладачів до швидкозмінних умов освітнього середовища.

У статті наведено структуру soft skills компетентностей, яка включає декілька ключових компонентів. По-перше, це комунікативні навички, які забезпечують ефективну взаємодію між викладачами, студентами та колегами. По-друге, емоційний інтелект, що дозволяє викладачам краще розуміти свої та чужі емоції, сприяти створенню сприятливого навчального середовища та вирішувати конфлікти. По-третє, адаптивність, яка допомагає викладачам швидко реагувати на зміни в навчальних програмах та використовувати нові технології.

Автори представили тренінгову програму, спрямовану на розвиток таких навичок, як управління конфліктами, робота в команді, лідерство та стресостійкість. Програма складається з десяти занять, кожне з яких розвиває певну компетентність, важливу для викладацької діяльності. З'ясовано, що регулярне використання тренінгових технологій сприяє практичному засвоєнню м'яких навичок і допомагає викладачам покращити свої професійні якості.

Автори акцентували на тому, що розвиток soft skills дозволяє викладачам не лише краще адаптуватися до сучасних викликів, але й сприяє створенню інноваційного навчального середовища. З'ясовано, що тренінги є ефективним методом формування м'яких навичок, оскільки дозволяють відпрацьовувати їх у наближених до реальних умовах.

У підсумку, автори підкреслили необхідність подальшого розвитку тренінгових програм для викладачів, що сприятиме їхній професійній самореалізації та підвищенню конкурентоспроможності на міжнародному рівні.

Ключові слова: soft skills компетентності, викладачі, заклади вищої

освіти, кафедра дошкільної освіти, тренінгові технології, комунікативні навички, емоційний інтелект, критичне мислення, лідерство, адаптивність, професійна компетентність.

УДК 378.147:378.22:005(477)

PREPARATION OF FUTURE MASTERS OF MANAGEMENT IN TODAY'S FACILITIES OF HIGHER EDUCATION

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ МЕНЕДЖМЕНТУ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ганна Попова

кандидат педагогічних наук, доцент,
E-mail: annapopova7146@gmail.com
ORCID 0000-0002-8286-9134
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Hanna Popova

Ph. Din Pedagogy, Associate Professor,
E-mail: annapopova7146@gmail.com
ORCID 0000-0002-8286-9134
SHEI "Donbas State Pedagogical University", Ukraine

Григорій Кульбака

здобувач 2 курсу третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітньої програми «Освітні, педагогічні науки»
E-mail: grigoriykulbaka@gmail.com
ORCID 0009-0007-6203-9751
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Hryhorii Kulbaka

getter of the 2st year of the third (educational and scientific) level of higher education of the educational program "Educational and Pedagogical Sciences"
E-mail: grigoriykulbaka@gmail.com
ORCID 0009-0007-6203-9751
SHEI "Donbas State Pedagogical University", Ukraine

ABSTRACT

The article updates the question of preparation of future masters of management in today's facility of higher education. It's discovered that in today's critical conditions in Ukraine, a topical issue is professional training of highly qualified, effective managers with a new administrative mentality, that are able to work in difficult conditions and counteract the crisis phenomena in different areas of national economics. The market of educational services in the specialty 073 Management is analyzed and identified a high level of competition between institutions of higher education, that offer training in various educational programs. It has been established, that within this specialty institutions of higher education offer educational programs «Management» (not specialized), tied to certain direction of management (innovation, logistics, personal etc.), to an area (medical, educational). The experience of educating applicants in Master's program specialty 073 Management is analyzed in Donbas State Pedagogical University. The educational (educational-professional) program is considered, the uniqueness of which lies in fact that it consists of three selective blocks «Administrative management», «Business-administrating», «Management of educational institution», which allows us to form an individual educational trajectory of applicants and provides greater employment